

KONKURENCES PADOME

Blaumaņa ielā 5a, Rīgā, LV-1011 ♦ Tālrunis 67282865 ♦ Fakss 67242141 ♦ e-pasts: council@kp.gov.lv

L Ē M U M S Rīgā

Nr. 108

(Prot. Nr.46, 4.§)

2008.gada 22. oktobrī

Par tirgus dalībnieku apvienošanu

Lieta Nr.2600/08/06/17

Par SIA „Hansa Pharma” un SIA „L.BERGMANES APTIEKA” apvienošanu

Konkurences padome 2008.gada 26.septembrī saņēma ziņojumu par SIA „Hansa Pharma” un SIA „L.BERGMANES APTIEKA” apvienošanu (turpmāk – Ziņojums).

Iepazīstoties ar Ziņojumā sniegto informāciju, Konkurences padome secina, ka Ziņojums atbilst Ministru kabineta 2004.gada 26.oktobra noteikumu Nr.897 „Kārtība, kādā iesniedzams un izskatāms ziņojums par tirgus dalībnieku apvienošanu” (turpmāk – Noteikumi) pielikumā noteiktajām prasībām un tādejādi pilna Ziņojuma saņemšanas diena Konkurences padomē ir 2008.gada 26.septembris.

SIA „Hansa Pharma” ir reģistrēta Latvijas Republikas Komercreģistrā ar reģ. Nr.40003252167, juridiskā adrese: Kleistu iela 24, Rīga, LV-1067.

SIA „L.BERGMANES APTIEKA” ir reģistrēta Latvijas Republikas Komercreģistrā ar reģ. Nr.48702000939, juridiskā adrese: Aizkraukles novads, Aizkraukles rajons, Aizkraukle, Skolas iela 6, LV-5101.

Izvērtējot Ziņojumā ietvertu un Konkurences padomes rīcībā esošo informāciju, Konkurences padome

konstatēja:

1. Apvienošanās dalībnieki

SIA „Hansa Pharma” darbības veidi saskaņā ar SIA „Hansa Pharma” statūtiem ir farmaceitisko un medicīnisko preču, kosmētikas, tualetes piederumu mazumtirdzniecība, aptiekas, kurās sagatavo un izsniedz zāles, medicīnisko un

ortopēdisko preču mazumtirdzniecība, pārējā darbība cilvēka veselības aizsardzības jomā.

SIA „Tamro” Latvijas teritorijā 2001.gadā sāk pakalpojumu sniegšanu mazumtirdzniecībā, iegādājoties aptieku SIA „Hansa Pharma” (pieder zīmols „Ģimenes aptieka”).

SIA „Hansa Pharma” īsteno izšķirošo ietekmi vairākās meitas komercsabiedrībās visā Latvijas Republikā:

- 1) SIA „Riela”,
- 2) SIA „Brieža aptieka”,
- 3) SIA „Pāvila aptieka - 1”,
- 4) SIA „Dežūrējošā aptieka”,
- 5) SIA „VEF aptieka”.

Pamatojoties uz Ziņojumu, ir noslēdzies reorganizācijas process, kura rezultātā SIA „Hansa Pharma” izšķirošajā ietekmē atrodošies meitas uzņēmumi SIA „Evija Liepājā”, SIA „Baltijas Aktivitāte”, SIA „Retējs 1”, SIA „Gaisma- Plus”, SIA „Sirova”, SIA „Jūrmalas aptieka”, SIA „Rozes aptieka”, SIA „Bulduru aptieka 1”, SIA „Kuldīgas Lielā aptieka”, SIA „Brasas aptieka”, SIA „Aromalatfarm”, SIA „Aptieka Inčukalns”, SIA „Jēkabpils meža aptieka”, SIA „Aura-Aptieka”, SIA „Vecā aptieka” apvienošanās rezultātā pievienotas SIA „Hansa Pharma” un beigušas pastāvēt bez likvidācijas procesa, tādējādi SIA „Hansa Pharma” saglabājot kontroli pār visām pievienoto sabiedrību ar ierobežotu atbildību piederošajām aptiekām.

SIA „Hansa Pharma” ir piešķīrusi meitas komercsabiedrībām piederošām aptiekām tiesības lietot zīmolu „Ģimenes aptieka”.

SIA „L.BERGMANES APTIEKA” darbības veidi saskaņā ar Ziņojumu ir aptiekas, kurās sagatavo un izsniedz zāles, farmaceitisko un medicīnisko preču, kosmētikas un tualetes piederumu mazumtirdzniecība.

SIA „L.BERGMANES APTIEKA” ir reģistrēta viena aptiekas licence Aizkraukles rajona, Aizkraukles pilsētā - SIA „L.BERGMANES APTIEKA” adrese: Skolas iela 6, Aizkraukle, licences Nr. Ap-832/1.

Saskaņā ar Ziņojumā sniegto informāciju, SIA „L.BERGMANES APTIEKA” neīsteno izšķirošu ietekmi citās komercsabiedrībās Latvijas teritorijā.

2. Apvienošanās veids

Pamatojoties uz Ziņojumu un 2008.gada 24.septembrī noslēgto Daļu pirkuma līgumu (turpmāk – Līgums) starp SIA „Hansa Pharma” un SIA „L.BERGMANES APTIEKA”, apvienošanos paredzēts veikt, SIA „Hansa Pharma” iegūstot SIA „L.BERGMANES APTIEKA” 100% pamatkapitāla daļas.

Saskaņā ar Konkurences likuma 15.panta pirmās daļas 3.punktā noteikto, tirgus dalībnieku apvienošanās ir „tāds stāvoklis, kad (...) viens vai vairāki tirgus dalībnieki iegūst (...) tiešu vai netiešu izšķirošu ietekmi pār citu tirgus dalībnieku vai citiem tirgus dalībniekiem.”

Tātad SIA „Hansa Pharma” 100% pamatkapitāla daļu iegūšana no SIA „L.BERGMANES APTIEKA” ir uzskatāma par apvienošanas Konkurences likuma 15.panta pirmās daļas 3.punkta izpratnē. Attiecīgi SIA „Hansa Pharma” un SIA „L.BERGMANES APTIEKA” ir uzskatāmi par apvienošanās dalībniekiem.

3. Ziņojuma iesniegšanas pienākums

Konkurences likuma 15.panta otrajā daļā noteikts, ka: „Tirgus dalībnieki, kuri nolēmuši apvienoties kādā no šā panta pirmajā daļā paredzētajiem veidiem, pirms apvienošanās iesniedz Konkurences padomei pilnu ziņojumu, ja apvienošanās dalībnieku kopējais apgrozījums iepriekšējā finanšu gadā Latvijas teritorijā ir bijis ne mazāks par 25 miljoniem latu.”

Apvienošanās dalībnieku kopējo apgrozījumu nosaka saskaņā ar Noteikumu IV sadaļu „Apgrozījuma aprēķināšana”.

SIA „Hansa Pharma” neto apgrozījums 2007.gadā bija LVL 17 928 417. SIA „Hansa Pharma” kopējais apgrozījums 2007.gadā, ņemot vērā SIA „Hansa Pharma” un tās meitas uzņēmumu kopējo apgrozījumu, bija LVL (*). Savukārt SIA „L.BERGMANES APTIEKA” neto apgrozījums 2007.gadā bija LVL 466 009.

Starp SIA „Hansa Pharma” un SIA „L.BERGMANES APTIEKA” 2007.gadā nav bijuši savstarpēji darījumi.

Ievērojot SIA „Hansa Pharma” saistību ar citām komercsabiedrībām Latvijā Konkurences likuma 1.panta 9.punkta izpratnē, kopējais apgrozījums Latvijā, kas aprēķināts saskaņā ar Noteikumu 13.punkta prasībām 2007.gadā bija LVL (*).

Ziņojumā norādīts, ka SIA „Hansa Pharma” ietilpst vienā grupā ar SIA „Tamro” un SIA „Tamro MedLab” un atrodas AS Tamro Corporation izšķirošā ietekmē.

SIA „Tamro” neto apgrozījums 2007.gadā bija LVL (*). Veicot galīgo kopējā apgrozījuma aprēķināšanu, atbilstoši Noteikumiem, tas pārsniedz 25 miljonu latu sliekšni. Līdz ar to izpildās Konkurences likuma 15.panta otrajā daļā paredzētais kritērijs, un SIA „Hansa Pharma” pirms apvienošanās bija pienākums iesniegt Ziņojumu par apvienošanas Konkurences padomē.

4. Konkrētais tirgus un apvienošanās ietekmes uz tirgu izvērtējums

Konkurences padome, ņemot vērā Ziņojumā sniegto informāciju konstatē, ka SIA „Hansa Pharma” darbības veidi ir farmaceitisko un medicīnisko preču, kosmētikas, tualetes piederumu mazumtirdzniecība, aptiekas, kurās sagatavo un izsniedz zāles, medicīnisko un ortopēdisko preču mazumtirdzniecība, pārējā darbība cilvēka veselības aizsardzības jomā.

SIA „L.BERGMANES APTIEKA” darbības veidi ir aptiekas, kurās sagatavo un izsniedz zāles, farmaceitisko un medicīnisko preču, kosmētikas un tualetes piederumu mazumtirdzniecība.

4.1. Konkrētais preces tirgus – konkrētais ģeogrāfiskais tirgus

SIA „Hansa Pharma” Ziņojumā norāda, ka no Konkurences padomes tirgus novērtējuma ziņā identiskām jau izskatītajām lietām, secināms, ka konkrētais preces tirgus, ko ietekmē šī apvienošanās ir – *zāļu mazumtirdzniecības (aptieku) tirgus*, kurā ietvertas vispārēja jeb atvērta tipa aptiekas.

Konkurences padome, vadoties no iepriekš izvērtētajām līdzīgām apvienošanās lietām¹, secina, ka konkrētais tirgus veidojas no vispārēja jeb atvērta tipa aptiekām, neiekļaujot konkrētajā tirgū slēgta tipa aptiekas, jo slēgta tipa aptiekās ir aizliegts izplatīt medikamentus fiziskajām personām.

Konkurences padome savos pieņemtajos lēmumos attiecībā uz SIA „Hansa Pharma” apvienošanās Ziņojumiem ir secinājusi, ka konkrētais ģeogrāfiskais tirgus nosakāms attiecīgi tās pilsētas teritorijā, kurā reģistrētas aptiekas, kuras apvienošanās rezultātā nonāk SIA „Hansa Pharma” kontrolē. Ziņojumā atspoguļotās tirgus dalībnieku apvienošanās rezultātā tiek iegūta kontrole pār vienu aptieku Aizkraukles pilsētā.

Farmācijas likuma 36.panta otrā daļa un Ministra kabineta 2002.gada 5.marta noteikumi Nr. 102 „Aptieku un aptieku filiāļu izvietojuma kritēriji” nosaka pieļaujamo aptieku skaitu noteiktā administratīvā teritorijā vai apdzīvotā vietā. Tā kā Aizkraukles pilsēta ir atsevišķa administratīva teritorija, tad Konkurences padome uzskata, ka minēto teritoriju var izdalīt kā atsevišķu konkrēto ģeogrāfisko teritoriju konkrētajā lietā.

Konkrētais ģeogrāfiskais tirgus tiek noteikts kā Aizkraukles pilsētas teritorija, ņemot vērā to, ka apvienošanās rezultātā tiek iegādāta viena aptieka Aizkraukles pilsētā un šajā teritorijā piedāvājuma un pieprasījuma tendences, administratīvās un citas barjeras ir līdzīgas, kā arī konkurences apstākļi konkrētās preces tirgū ir līdzvērtīgi visiem tirgus dalībniekiem.

Konkurences padome secina, ka patērētāju rīcību, iegādājoties zāles, nosaka aptiekas pieejamības ērtums un tuvums. Zāļu iegāde notiek tajās vietās, kur norisinās patērētāju galvenās aktivitātes (dzīvesvietas un darbavietas tuvums).

Ievērojot to, ka patērētājiem Aizkraukles pilsētā esošās aptiekas nav atzīstamas par aizvietojamām ar citās administratīvajās teritorijās esošajām aptiekām, tad Aizkraukles pilsētas teritorija ir uzskatāma par atsevišķu konkrēto ģeogrāfisko tirgu saskaņā ar Konkurences likuma 1.panta 3.punktu.

4.2. Konkrētais tirgus – zāļu mazumtirdzniecības (aptieku) tirgus Aizkraukles pilsētā

Pavisam Aizkraukles pilsētā uz 2008.gada 20.augustu pēc Latvijas Republikas Veselības ministrijas Zāļu valsts aģentūras mājas lapā <http://www.zva.gov.lv> publicētā Licencēto aptieku saraksta bija izsniegtas licences 6 aptiekām (ieskaitot slēgta tipa aptiekas un aptiekas, kuru darbība ir apturēta), 5 no tām ir vispārējā, jeb atvērta tipa aptiekas.

SIA „Hansa Pharma” Aizkrauklē nav piešķirtas aptieku licences, līdz ar to SIA „Hansa Pharma” apvienošanās rezultātā iegūs kontroli pār vienu aptieku Aizkraukles pilsētā.

Saskaņā ar Zāļu valsts aģentūras 2008.gada 8.oktobra vēstulē Nr. 4-4/1153 sniegto informāciju Aizkraukles pilsētas vispārējā tipa aptieku zāļu realizācijas apgrozījums latos (bez PVN) 2007.gadā bija LVL 2 289 350,00.

SIA „L.BERGMANES APTIEKA” kopējais vispārējā tipa aptieku zāļu realizācijas apgrozījums latos (bez PVN) 2007.gadā bija LVL (*).

¹ Konkurences padomes 25.11.2005. lēmuma Nr.71 6.punkts, Konkurences padomes 13.06.2007. lēmuma Nr.62 6.punkts (www.kp.gov.lv).

Līdz ar to, apvienošanās rezultātā iegūstot kontroli pār vienu vispārējā jeb atvērta tipa aptieku Aizkraukles pilsētā, SIA „Hansa Pharma” tirgus daļa Aizkraukles pilsētā pēc zāļu realizācijas apgrozījuma būs aptuveni (*) (<20%).

4.3. Apvienošanās ietekmes uz tirgus izvērtējums

Tā kā līdz šim SIA „Hansa Pharma” Aizkraukles pilsētā nav piederējusi neviena aptieka, un apvienošanās rezultātā iegūstot kontroli pār vienu vispārējā jeb atvērta tipa aptieku Aizkraukles pilsētā, apvienošanās dalībnieku tirgus daļa zāļu mazumtirdzniecības (aptieku) tirgos Aizkraukles pilsētā pēc apvienošanās būs mazāka par 20% (*), tad Konkurences padome secina, ka apvienošanās rezultātā viens tirgus dalībnieks nomainīs otru, neietekmējot konkurences struktūru un nesamazinot konkurenci konkrētajā tirgū.

Līdz ar to apvienošanās rezultātā SIA „Hansa Pharma” neradīsies vai nenostiprināsies dominējošs stāvoklis lietā definētajā konkrētajā tirgū, kā arī netiks būtiski samazināta konkurence zāļu mazumtirdzniecības (aptieku) tirgū Aizkraukles pilsētā.

Vienlaicīgi šajā lietā tika izvērtēts, kā minētā apvienošanās ietekmēs situāciju zāļu vairumtirdzniecības tirgū. Tā kā apvienošanās rezultātā SIA „Tamro” tirgus daļas pieaugums vairumtirdzniecības tirgū no apvienošanās nebūs būtisks, tad tas neietekmēs situāciju konkrētajā tirgū. Līdz ar to Konkurences padome secina, ka neradīsies un nenostiprināsies dominējošais stāvoklis un nevar tikt būtiski samazināta konkurence zāļu vairumtirdzniecības tirgū.

Pamatojoties uz minēto un saskaņā ar Konkurences likuma 8.panta pirmās daļas 5.punktu, 15.panta pirmās daļas 3.punktu un otro daļu un 16.panta pirmo un ceturto daļu, Konkurences padome

nolēma:

atļaut SIA „Hansa Pharma” un SIA „L.BERGMANES APTIEKA” apvienošanos, kas paredzēta, SIA „Hansa Pharma” iegūstot izšķirošu ietekmi pār SIA „L.BERGMANES APTIEKA”.

Saskaņā ar Konkurences likuma 8.panta otro daļu Konkurences padomes lēmumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā viena mēneša laikā no šī lēmuma spēkā stāšanās dienas.

(*) – Ierobežotas pieejamības informācija

Priekšsēdētāja v.i.

R.Jonītis